



Ügyiratszám: KULT/23-2/ 2023.  
Ügyintéző: Szabó Tamás

## ELŐTERJESZTÉS

-a Köznevelési, Kulturális és Ifjúsági Bizottsághoz-

### A Jósa András Múzeum Állományvédelmi Stratégiájának jóváhagyására

Tisztelt Bizottság!

Az önkormányzat fenntartásában működő Jósa András Múzeum Állományvédelmi Stratégiai Tervének elfogadásáról, jóváhagyásáról a Közgyűlés Köznevelési, Kulturális és Ifjúsági Bizottsága, Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 26/2019. (XII.20.) önkormányzati rendelet 2. számú melléklete 8.2 pontjának értelmében átruházott hatáskörben dönt.

A Jósa András Múzeum elkészítette a 2023-2025 évre vonatkozó Állományvédelmi Stratégiáját, melynek célja, hogy átfogó képet kapjunk a gyűjtemények, műtárgyak elhelyezésének fizikai körülményeiről, felmérje a kiállítóhelyek és a raktárak állapotát. A múzeumi munka egyik fontos szegmense a műtárgyvédelem, melynek feladata a gyűjteményi anyagok kiállítási és tárolási körülményeinek lehetőség szerinti optimalizálása érdekében a feladatok rövid és hosszú távú tervezése, ütemezése és az anyagi források felkutatása.

A fentiek alapján kérjük a Tisztelt Bizottságot, hogy az előterjesztés mellékletében szereplő Jósa András Múzeum 2023-2025 évre vonatkozó Állományvédelmi Stratégiáját jóváhagyni szíveskedjen.

Nyíregyháza, 2023. február 6.

Tisztelettel,

Doka Diána  
osztályvezető

Határozat – tervezet

**NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS**

**KÖZGYŰLÉSE**

**Köznevelési, Kulturális és Ifjúsági Bizottsága**

**/2023. (II.....) számú**

**határozata**

**A Jósa András Múzeum Állományvédelmi Stratégiájának**

**jóváhagyásáról**

**A Bizottság**

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 26/2019. (XII.20.) önkormányzati rendelet 2. számú melléklete 8.2 pontjában biztosított jogkörében eljárva a következő határozatot hozta:

Az előterjesztést megtárgyalta és a **Jósa András Múzeum 2023-2025** évre vonatkozó **Állományvédelmi Stratégiáját** jóváhagyja.

Nyíregyháza, 2023. február „...”

**Jeszenszki András**  
**a bizottság elnöke**

A határozatról értesülnek:

- 1./ A Köznevelési, Kulturális és Ifjúsági Bizottság tagjai
- 2./ A Polgármesteri Hivatal Jogi és Önkormányzati csoportja
- 3./ Jósa András Múzeum
- 4./ Irattár

FAM/464-1/2022

ÉRKEZETT

2023-01-20

KULT-006395/2023  
Kulturális Osztály

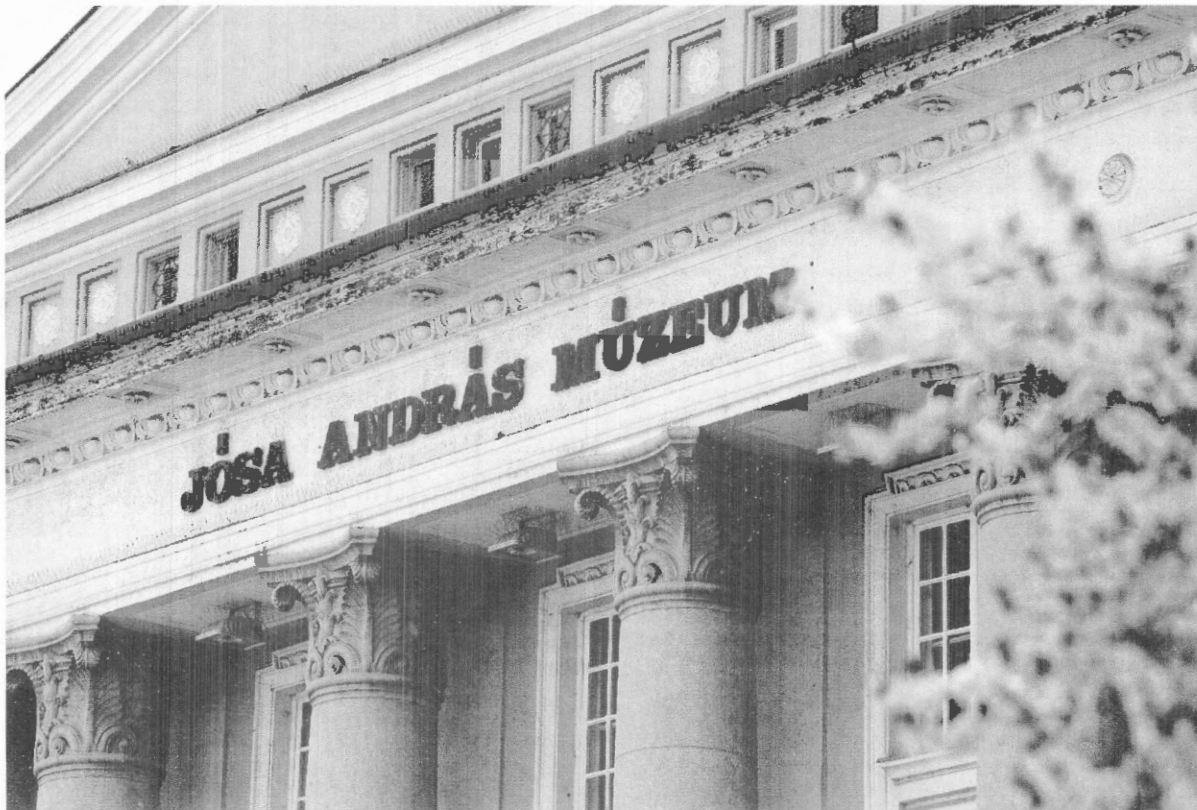
## JÓSA ANDRÁS MÚZEUM

### ÁLLOMÁNYVÉDELMI STRATÉGIAI TERV

Nyíregyháza Megyei Jogú Város  
Polgármesteri Hivatal Kulturális Osztály

Ékezet: .....  
Iktatószám: *Kult 23-1*  
Melléklet: .....  
Előiratszám: *Kult 137/2023*  
Éve: .....  
Előadó neve: *Szelkei*  
Kódszáma: .....

2023-2025



Készítette: Dankóné Németh Erika  
Takácsné Varga Ágnes  
Állományvédelmi felelősök

## **1 JOGSZABÁLYI HÁTTÉR**

1997. évi CXL. Törvény 42.§ (4) bekezdés b) pontja alapján a múzeum a fenntartó által jóváhagyott állományvédelmi tervvel rendelkezik.

A törvény 1. számú melléklete szerint

az Állományvédelmi terv: A múzeumok állományvédelmi tevékenységét megalapozó írott dokumentum, amely – az e törvényben meghatározott feladatok teljesítése és a kulturális javak állapotromlásának megelőzése érdekében- elemzi az intézmény kiállításainak és raktárainak állományvédelmi helyzetét, valamint erre építve rögzíti a megfelelő műtárgykörnyezet biztosítására, a múzeumban őrzött kulturális javak jó állapotának fenntartása, továbbá a természetes állapotromlás megelőzésére és csökkenésére irányuló feladatokat és célokat.

## **2 STRATÉGIAI CÉL**

Az állományvédelmi stratégia célja, hogy átfogó képet kapjunk a gyűjtemények, műtárgyak elhelyezésének fizikai körülményeiről, felmérje a kiállítóhelyek, raktárak állapotát. A későbbiek során láthatóvá válnak azok a paraméterek, amelyek nagyban befolyásolják a műtárgyak állapotát, öregedési folyamatok okait, így az információk birtokában lehetőség nyílik arra, hogy a kedvezőtlen kondíciók megváltoztatásával, korrigálásával (° C, RH %, UV, Lux) a károsító tényezők mértékét jelentősen csökkentsük. Az állományvédelmi célkitűzés egyik fontos eleme, hogy olyan kiállítóterek és műtárgyraktárak létesüljenek intézményi szinten, amelyek lehetővé teszik az optimális műtárgykörnyezet kialakítását.

Jelen dokumentum meghatározza a műtárgyvédelmi protokollt, mely a múzeum minden munkatársára kötelező érvényű.

## **3 MŰTÁRGYVÉDELMI PROTOKOLL**

A múzeumban lévő műtárgyak különböző szerkezeti egységekben, a régészeti- és a gyűjteményi osztály raktáraiban, továbbá a kiállító helyeken vannak elhelyezve. A gyűjteményi anyag kezelését, tárolását meghatározó alapvető normákat minden olyan területre meg kell határozni, melyek hatással lehetnek azok biztonságos megőrzésére.

### **3.1 FELELŐSSÉGI KÖRÖK ÉS JOGOSULTSÁGOK**

A múzeumban a műtárgyak alapvetően: raktárakban, kiállításokban és a restaurátor műhelyben található. Ennek függvényében a velük való foglalkozása is felosztható az egyes munkatársak között.

A gyűjteményi munka során a tárgyak gyűjtése, bevételezése, feldolgozása, megfelelő tárolása, konzerválása- restaurálása, és kiállításra-, kölcsönzésre előkészítése zajlik. Ebben a munkában muzeológus, gyűjteménykezelő és restaurátor közösen, a feladatokat megosztva vesz részt.

A muzeológus a tárgyak tudományos feldolgozását, a megfelelő nyilvántartások vezetését végzi. Munkáját a gyűjteménykezelő segíti, aki a raktári rend kialakítását, a műtárgyak tárolását- mozgatását felügyeli, karöltve a restaurátorral, aki elvégzi a szükséges beavatkozásokat, állagmegóvási, konzerválási feladatokat.

A raktárban csak az a munkatárs végezhet munkát, akit erre munkaköri leírása kijelöl, kötelez. Így a műtárgyak mozgatása csak a muzeológus, gyűjteménykezelő jelenlétében, szállításuk a megfelelő csomagolás után, a szükséges dokumentumok kitöltésével lehetséges.

A műtárgyak kiállításban történő rögzítésének, installálásának módszereit a restaurátorral egyeztetve határozzák meg. A kiállítások megfelelő klimatikus körülményeit a restaurátor köteles ellenőrizni.

A restaurátor műhelyben csak a restaurátorok végezhetnek munkát, ott felügyelet nélkül más nem tartózkodhat.

### **3.2 TŰZVÉDELMI ELŐÍRÁSOK**

Múzeumi környezetben dolgozók számára fontos az alábbi előírások ismerete és betartása:

- ⑩ Üzemeltetés alatt a kijárat ajtókat/ nyílászárókat kulccsal, retesszel egyéb módon nem szabad elzárni.
- ⑩ Az ajtók (vészkijáratok) kifelé, a menekülés irányába nyíljanak.
- ⑩ Az üzemszünetben lezárt helyiségek kulcsát olyan helyen kell tartani, ahol tűz vagy egyéb káreset alkalmával könnyen hozzáférhető.
- ⑩ A vészkijárat helyét és az oda vezető utat jól láthatóan jelöljük.
- ⑩ Dohányozni csak az arra kijelölt helyen lehet.

#### **3.2.1 TŰZOLTÁS ÉS ANNAK ESZKÖZEI**

Az éghető anyag fizikai és égési jellemzői alapján meghatározott különböző típusú tüzeket négy osztályba sorolják, melyek jelölése A, B, C, D betűvel történik (ne tévesszük össze a tűzveszélyességi osztályokkal) Ez az osztályozás segít a tűzoltás szempontjából alkalmas tűzoltó készülék kiválasztásakor.

A: Szilárd, általában szerves eredetű anyagok (fa, papír, textil, stb.) tüze, amelyek lángolás és/vagy izzás (parázslás) kíséretében égnek.

B: Folyékony vagy cseppfolyósítható szilárd anyagok (benzin, gázolaj, metanol, aceton, olvadék stb.) tüze.

C: Gázok (acetilén, hidrogén, PB-gáz stb.) tüze.

D: Fémek – elsősorban alkáli fémek (pl.: nátrium, kálium) és alkáli földfémek (pl.: magnézium, kalcium) –, továbbá különböző fémvegyületek tüze.

### **3.3 MŰTÁRGYAK RAKTÁRBA HELYEZÉSÉNEK SZABÁLYAI**

A gyűjteményi munka fontos eleme annak gyarapítása, melynek során különféle forrásokból kerülhetnek tárgyak a múzeumba. Ezek a tárgyak fertőzésveszélyt jelenthetnek, így kezelésük raktárba történő elhelyezésük különös odafigyelést igényel. Hasonlóan veszélyforrást jelenthetnek a belső raktári mozgatások is, amikor a költözés során egy kevésbé ellenőrzött, korábban nem megfelelően kialakított helyről-, padlásról, pincéből kerülnek át tárgyak ellenőrzött körülmények közé.

A raktárba bekerülés előtt az érintett műtárgyakat a restaurátoroknak alaposan meg kell vizsgálni, hogy nem rejtenek-e valamilyen fertőzést. Szerves alapú műtárgyak esetén rovar- és penészgomba fertőzés nyomait kell keresni. Szervetlen alapú tárgyak esetében bár fertőző károsodás nincs (az ónpestist kivéve), az előrehaladott korrózió a közvetlen környezet kémiai jellemzőit megváltoztatva okozhat problémákat.

A tárgyak tisztítása minden esetben elengedhetetlen, nem csupán esztétikai okokból, hanem mert a felületi szennyeződések növelik a káros kémiai- és biológiai folyamatok megjelenésének kockázatát. A szerves felületi szennyeződések az azokon élősködő rovarok megjelenését eredményezhetik.

A tisztítás, átvizsgálás után az esetleges rovarfertőzések biztos kizárása érdekében a tárgyakat átmeneti raktárba, karanténba kell helyezni. Évszaktól függően – a rovarok télen a hidegebb időszakban beltérben sem annyira aktívak – a tárgyakat akár több hétig is itt kell tárolni. Ebben az időszakba a tárgy állapotát a restaurátoroknak többször is ellenőrizni kell, és ha úgy ítélik meg, a tárgyak végül a raktárba, megfelelő helyükre kerülhetnek.

### **3.4 RAKTÁRAKRA VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS ELVÁRÁSOK**

Ahhoz, hogy a raktárhelyiségek műtárgyvédelmi szempontból megfeleljen a benne raktározott tárgyi anyagnak, a következő szempontoknak kell megfelelnie:

- ⑩ A bemeneteli ajtó jól megközelíthető legyen, hogy a tárgy szállítása sérülésmentesen történhessen.
- ⑩ A raktár legyen mindig tiszta és pormentes, ezért csak porszívóval takarítsanak.
- ⑩ Az ablakok jól záródó, rovarhálóval és fényvédelemmel ellátottak legyenek.
- ⑩ Padlózata (kő- környezetbarát műanyag) és bútorzata (por szórt fém polc) könnyen tisztán tartható legyen.
- ⑩ Megfelelő hőmérséklettel, páratartalommal és világítással rendelkezék (táblázat).

- ⑩ Mérőeszközökkel (pára-, hő-, fénymérő) ellátott legyen, amelyek feleljenek meg a biztonsági előírásoknak.
- ⑩ Világítótest és bármilyen fűtőtest közelében ne helyezzük el a tárgyakat.
- ⑩ Vízfűtés (ivó-, szennyvíz) fűtőcsövek, kábelek ne fussanak keresztül a helyiségben.
- ⑩ Rendelkezzék füstérzékelőkkel, poroltó készülékkel.
- ⑩ A raktár lehetőleg legyen tágas, hogy a benne elhelyezett műtárgyak sérülésmentesen mozgathatók legyenek.
- ⑩ A raktár rendelkezék a tárgyak mozgatását segítő szállítóeszközökkel.
- ⑩ Legyen a biológiai kártevőktől (moly-, szú-, múzeumbogár-, rágcsáló-, baktérium- és penészfertőzéstől) mentes.
- ⑩ A gyűjteménykezelő és a kutatók a raktártól elkülönítetten, de annak közelében kialakított munkaszobában, térben dolgozzanak.
- ⑩ A bejáratnál függeszték ki a raktár szabályzati rendjét tartalmazó útmutatót, külön jelezzék a menekülési útvonalat vészhelyzet esetére.
- ⑩ Legyen minden raktárnak külön mozgatási naplója.
- ⑩ A raktár ellenőrzése kiemelt feladat legyen.

**A leggyakoribb tárgyalkotó anyagok bemutatásához- raktározásához javasolt műtárgykörnyezeti paraméterek**

ANYAG	HŐMÉRSÉKLET °C	RELATÍV PÁRATARTALOM %	MEGVILÁGÍTÁS LUX
Kő	15-25	30-50	megvilágítható
Festett kő	15-25	40-50	150-300
Falfestmény	15-25	40-50	150-300
Jól kiégetett kerámia	15-30	30-55	megvilágítható
Nem vagy rosszul kiégetett kerámia	15-25	35-50	megvilágítható
Festett kiégetetlen kerámia	15-20	35-50	150-250
Üveg	15-25	30-50	megvilágítható
Rossz állapotú (pl.régészeti) üveg	15-25	40-50	megvilágítható
Fémek: arany, platina	15-25	tetszőleges	megvilágítható
Fémek: ezüst, réz, (bronz, sárgaréz) vas, ón, ólom	15-25	40 alatt	megvilágítható
Festett fémtárgyak	15-20	35-45	150-250
Fa, festett fa	15-25	45-55	150-250
Papír	15-20	45-55	50-70
Bőr, pergamen	15-25	45-55	50-150

Festett bőr, pergamen	15-20	45-55	50-70
Textil	15-25	45-55	50-100
Csont, elefántcsont	15-25	45-55	50-150
Festett csont, elefántcsont	15-20	45-55	50-70
Fotónegatív, pozitív kép (fekete-fehér)	20 alatt	35-50	50-70 (raktárban sötét)
Fotónegatív, pozitív kép (színes)	15 alatt	20-30	50 (raktárban sötét)
Fotóanyag cellulóz-nitrát hordozón	5 alatt	35-40	50 (raktárban sötét)
Haj, szőr, szőrme	15-25	45-55	50-150
Szaru	15-25	45-55	50-150
Háncs	15-25	45-55	50-150

### 3.5 A MŰTÁRGYAKKAL TÖRTÉNŐ MUNKA ALAPSZABÁLYAI

#### 3.5.1 MUNKAVÉGZÉS A MŰTÁRGYAKKAL

Műtárgyakkal történő bármilyen munkavégzés során követni kell a munkavédelmi, valamint az állományvédelmi előírásokat. A raktárban csak a munkaköri leírásában arra kötelezett munkatárs, a muzeológus, gyűjteménykezelő és restaurátor tartózkodhat munkavégzés céljából. A tárgyak mozgatása, azok ki- és bevitelét megfelelő dokumentálás mellett csak az arra kijelölt muzeológus, gyűjteménykezelő jelenlétében történhet.

- a tárgyak mozgatása arra alkalmas eszközökkel történjen,
- nehezebb tárgyakat ketten, többen mozgassanak,
- létra használata során meg kell győződni annak megfelelő állapotáról,
- törékeny, érzékenyebb tárgyak esetében annak megfelelő csomagolásáról gondoskodni kell, még épületen belüli mozgatásnál is,
- cérna kesztyű viselése mind érzékenyebb tárgyak, mind pedig korábban vegyszerrel kezelt tárgyak esetében kötelező,

Kiállítások építése során fokozottan figyelembe kell venni a műtárgyvédelmi elvárásokat. Más-más elvárások vannak időszakos és állandó kiállítások esetében. Figyelembe kell venni a tárgyak fényérzékenységét, változó klimatikus körülményekre való reakcióját, fizikai állapotát, adottságát. Ezek ismeretében a kiállítást építő csoport számára a restaurátor meghatározhatja az egyes tárgyak installálásának módját, és előírhatja a megfelelő körülmények biztosítását.

Amennyiben valamely tárgy munkavégzés, szállítás, kiállítás során megsérül, jegyzőkönyvet kell felvenni, melyet a restaurátor készít a körülmények leírásával, a műtárgy részletes állapotfelvételével.

### **3.5.2 MŰTÁRGYAK SZÁLLÍTÁSRA, KÖLCSÖNADÁSRA TÖRTÉNŐ ELŐKÉSZÍTÉSE**

Műtárgyak kölcsönadása során a szerződés szakmai tartalmát a muzeológus, az állapotleírást, klimatikus feltételek meghatározását a restaurátor készíti el. A műtárgyak szállítására való előkészítése, megfelelő csomagolása a gyűjteménykezelő vagy restaurátor közreműködésével történhet. A csomagolás elkészítésénél figyelembe kell venni a tárgy tulajdonságait, a külső klimatikus körülményeket és a szállítóeszköz paramétereit. Számításba kell venni továbbá, hogy várhatóan mennyi ideig lesznek becsomagolva a tárgyak.

Költöztetés során el kell kerülni, hogy a szállítandó anyaggal port és aktív biológiai kártevőket vigyünk az új raktári helyre. A portalanítást és a fertőtlenítést csak megfelelően képzett személyek végezhetik, a szükséges védőeszközök használatával. Általában a puha kefében végződő nyéllel rendelkező porszívó használata ajánlott. A porszívó szűrője kösse meg az apró polleneket, penészspórákat (HEPA szűrő). A költöztetés előkészítése során figyelni kell penész, rovar, rágcsáló jelenlétére, felbukkanásuk esetén meg kell tenni a szükséges intézkedéseket.

### **3.6 KÁRTEVŐ-MONITORING ÉS FERTŐTLENÍTÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI**

A kártevők elleni eredményes fellépés elsődleges feltétele, hogy minden munkatárs, beleértve a takarítókat is, ismerje meg ennek a feladatnak a fontosságát, és tisztában legyen az áruklódó jelekkel, melyek valamilyen fertőzést jelentenek.

Meg kell határozni az aktív és passzív védekezés módszereit. Ez magában foglalja a műtárgyak és minden raktárba bekerülő egyéb tárgy átvizsgálását mozgatóskor, megfelelő körülmények kialakítását melyek gátolják a kártevők életterét, szaporodását. Fontos a tisztaság, megfelelő páratartalom és hőmérséklet. Kerülni kell élelmiszerek tárolását műtárgykörnyezetben. Rendszeresen kell ellenőrizni a kihelyezett csapdákat, melynek eredményét fel kell jegyezni.

Fertőzés esetén meg kell határozni annak forrását, azonosítani a kártevőt és a károsodás mértékét. A fertőzött darabokat ki kell emelni, és biztosítani kell, hogy a többi tárgy ne fertőződhessen meg. Ezt csapdákkal, a körülmények megfelelő megváltoztatásával kell elérni. A fertőzés megszüntetésének módját a restaurátor határozza meg. Ha van rá mód helyileg, ha szükséges megfelelő szakember felkeresésével. Ennek során előnyben kell részesíteni a vegyszermentes megoldásokat, mint fagyasztás, hőkezelés, oxigénelvonás.

A fertőzés megszüntetése után további megfigyelés szükséges, és fel kell hívni a kollégák figyelmét a fennálló veszélyre.

### **3.7 TAKARÍTÁSI REND**

A megfelelő munkavégzés érdekében elengedhetetlen a dolgozók megfelelő oktatása és munkájuk ellenőrzése. A takarítás egyik legfőbb célja a por eltávolítása és visszaülepedésének megakadályozása.

Ehhez speciális szűrőberendezéssel (pl.: HEPA szűrő) ellátott porszívó és takarítógép szükséges, amely a legkisebb anyagrészeket, mikroorganizmusokat is kiszűri. A tároló dobozok, iratcsomók és kötetek portalanítása is porszívóval a legeredményesebb, amit azonban körültekintéssel kell végezni. Legmegfelelőbb erre a célra a puha kefével ellátott, szabályozható szíváserősségű porszívó. Sérült vagy sérülékeny dokumentumok esetén sűrű szövésű műanyag háló használata javasolt. A portalanítást végzőnél egyéni védőfelszerelés (zárt öltözet, védőkesztyű, védőszemüveg, légzést védő maszk) szükséges. Nedves takarítást, a gyűjteményi anyagot nem károsító, az élelmiszeripari normáknak megfelelő tisztítószer híg vizes oldatával kell végezni. (ammónia, ecetes víz, sósav nem használható)

### **3.8 SZELLŐZTETÉSI REND**

A múzeum rendelkezik Szellőztetési Szabályzattal, az ott leírtakat kell figyelembe venni, betartani.

## **4 AZ INTÉZMÉNY EGYES ÉPÜLETEINEK HELYZETELEMZÉSE**

### **4.1 JÓSA ANDRÁS MÚZEUM**

A Jósa András Múzeum régészeti, képzőművészeti, iparművészeti, természettudományi, irodalomtörténeti, helytörténeti és helytörténeti dokumentumok gyűjteményének, fotótárnak és adattárnak ad helyet. Az épület 2008-ban lett felújítva, amely a tetőszerkezetet felújítását és a belső átalakításokat foglalta magába. A kiállítások megújultak, bővült a raktári terület. A könyvtár, és a régészeti anyag egy része zárt rendszerű, tömör raktár kialakításában kapott helyet, míg a többi helységben Salgó-polcok kerültek beépítésre. A fűtőtestek cseréje megtörtént, új szabályzókkal ellátott készülékek lettek felszerelve. A restaurátor műhelyt elszívó berendezésekkel látták el. Az épületben teherlift kialakítására került sor, mely elősegíti a műtárgyak biztonságos mozgatását, szállítását. Az épület nyílászáróinak cseréjére, külső szigetelésre, valamint korszerű, energiatakarékos világítás kialakítására anyagi fedezet miatt nem került sor. Az épület vizesedik (jól látszódik a salétromosodás). A múzeum 2022-ben megkezdte kiköltözését az épületből. A város által beadott pályázat – TOP-6.1.1-16 kódszámú Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés című pályázat, mely a Jósa András Múzeum turisztikai fejlesztésére irányul - ad lehetőséget a múzeum megújulására.

#### **4.1.1 FOKOS UTCA- RÉGÉSZETI RAKTÁR**

2020-ban a Régészeti-tömör raktár teljes anyaga átkerült egy külső épületbe (Fokos utca), melynek a földszintje részben lett felújítva. A majd 600000-es gyűjtemény 70%-át helyezték át 5 terembe. A nyílászárók cseréje ezekben a helységekben megtörtént. 3 teremben a régi polcrendszer lett beépítve,

1 helységben teljesen, egyben pedig részben sikerült új polcrendszert kiépíteni. Az épület többi része nincs felújítva, nincs használatban. A folyamatos mérések éves szinten nagy hőingadozást- és páratartalmat mutatnak.

#### **4.1.2 KERESZT UTCA- RAKTÁR**

Lakóházban történő raktározásról van szó. Itt részben az Iparművészeti raktár bútor anyaga van elhelyezve. Az épület fűtetlen, nincs őrizve. A folyamatos mérések éves szinten nagy hőingadozást- és páratartalmat mutatnak.

#### **4.1.3 KEMECSE- RAKTÁR**

Túlnyomó részt a múzeum bútor állományát tartalmazza ez a raktár. Nagy belmagasságú fűtetlen épület. Nincs őrizve. A folyamatos mérések éves szinten nagy hőingadozást- és páratartalmat mutatnak.

### **4.2 KÁLLAY-KÚRIA**

Az intézmény tagintézménye a Kállay Gyűjtemény. Magyarország Kormánya és Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata 2015. november 10. napján szerződést kötött, melynek értelmében a Kormány biztosítja a Kállay-kúria épületének felújításához szükséges forrásokat az egykori miniszterelnök hagyatékának méltó elhelyezése és bemutatása érdekében. A Kormány 1209/2018. (IV.8. Kormány határozatában e szerződést kiegészítette és lehetőséget teremtett a Kállay-kúria épületének teljes kihasználására és további kiállítások megvalósítására. A beruházás hatására a Kállay Gyűjtemény méltó környezetbe került és látogatóbarát modern kiállítások valósultak meg az új épületben. 2020.06.20- tól megnyitotta kapuit a nagyközönség előtt. A Kállay-kúria udvarában lévő hátsó épületsor is felújításra került, ahol egy Várostarténeti állandó kiállítás nyílt.

### **4.3 SÓSTÓ MÚZEUMFALU**

A Sóstói Múzeumfalu 2018. július 1-én bezárta kapuit, és elindult az építkezés, amely 2019. év végén fejeződött be. 2020. év elején elkezdődött a raktárakba való visszaköltözés. A gyűjtemény majd 40000 db műtárgyat tartalmaz, melyeket anyagfajtánként, valamint tematika szerint válogattak külön a szakemberek. A költségek megemelkedése miatt, az eredeti tervhez képest nem minden úgy valósult meg, ahogy azt műtárgyvédelmi szempontból terveztük, ajánlottuk, illetve megfelelőnek tartottuk volna. Az új épület földszinti raktár helységeinek burkolathiánya megoldódott, az EMMI által a Járásszékhely Múzeumok szakmai támogatására kiírt pályázatból állományvédelmi fejlesztések keretében.

## **5 JAVASOLT INTÉZKEDÉSEK**

### **5.1 JÓSA ANDRÁS MÚZEUM**

Az intézmény az állományvédelmi stratégiai tervben megjelölt paraméterek figyelembe vételével legyen megújítva, kialakítva. Folyamatosan egyeztetve a múzeum szakmai csapatával.

A fenntartó részéről fontos lenne átgondolni, egy olyan épület kialakítását, létrehozását, amely a múzeum jelenlegi külső raktárait kiváltaná.

### **5.2 KÁLLAY- KÚRIA**

Az intézményben helyet kapott Várostarténeti kiállítás újragondolása szükségszerű. A kivitelezésnél a kiállításban nem vették figyelembe az állományvédelmi szempontokat. A műtárgyak folyamatosan káros hatásoknak vannak kitéve, főként a (felülről nem zárt) nyitott vitrinek miatt.

### **5.3 SÓSTÓ MÚZEUMFALU**

A tájjellegű műtárgyépületek teljes körű védelme. Állományvédelmi eszközpark fejlesztése, mérőrendszer kialakítása.

A Múzeumfalu bár új épületet, raktárat kapott, a nagyszámú-gyapapodó gyűjtemény miatt, hosszú távú terveinkben és lehetőségeinkhez mérten szerepel akár egy könnyűszerkezetes raktár kialakítása.

## **6 Állományvédelmi feladatok a Szabolcs-Szatmár-Bereg-Vármegyei muzeális gyűjteményekben**

A Kultv. 45/A § (2) bekezdés pontja alapján a vármegyei hatókörű városi múzeum legalább egy fő, szakirányú közép- vagy felsőfokú végzettségű állományvédelmi felelőst foglalkoztat, aki középtávú intézkedési terv alapján évente legalább egyszer helyszíni bejárás keretében felméri a vármegye területén lévő muzeális intézmények állományvédelmi helyzetét.

A bejárásokat kötelezően egy fő, az állományvédelmi felelős végzi, helyszíntől függően munkáját azonban sok esetben restaurátor vagy muzeológus segítheti. A vármegyében 25 helyszín van, ezek látogatása előzetes egyeztetés után a múzeumi gépjárművel történik. A bejárások nyilvántartása, beszámolók elkészítése a felelős feladata.

A bejárások ütemezése a múzeumi feladatokhoz is igazodik, mivel a felelős egyben restaurátor is. A bejárások minden év decemberéig megvalósulnak.

<b>HELYSZÍNEK</b>
Kállósején- Kállay- kúria
Máriapócs-Szent Bazil Görögkatolikus Szerzetesrend gyűjteménye
Tiszavasvári-Vasvári Pál Múzeum
Újfehértó-Zajti Ferenc helytörténeti Gyűjtemény
Szabolcs- Mudrány- kúria
Tiszabercel-Bessenyei emlékház
Tiszacsécse-Móricz emlékház
Szatmárcseke-Kölcsey emlékszoba
Dombrád-Helytörténeti kiállítás
Tuzsér-Lónyai kastély
Géberjén-Jékey-kúria
Csenger-Helytörténeti Múzeum
Nagyecséd-Szivattyútelep és zsilip
Mátészalka-Vasúti Helytörténeti Gyűjtemény
Mátészalka-Szatmári Múzeum
Nyírmihálydi-Magtár Múzeum
Sóstó-Múzeumfalv
Vásárosnamény-Beregi Múzeum
Felső- Tiszavidéki Vízügyi Történeti gyűjtemény
Városi Galéria
Bencs- villa
Görögkatolikus Egyházművészeti Gyűjtemény
Jósa András Múzeum
Kállay- Kúria
Ibrány-Helytörténeti Gyűjtemény

Nyíregyháza, 2022. december 01.

Dr. Rémiás Tibor  
múzeumigazgató

